

V neki vasi kantona Zürich je živela vdova Bolika s svojimi tremi hčerkami tiho in pohlevno. Čeravno si delavna družinica s tkanjem svile (žide) ni bogastva pritekala, je vendar pošteno izhajala. Pred 3 leti, ko je več gospodarjev tiste vasi asekuriralo svoje premoženje, je tudi vdova Bolika hotla to storiti, ker je mislila, da človek res mirniše spi, če ima lastnino svojo zavarovano nesreče, v katero ga ogenj nenadoma pripraviti zamore. Al neka peklenska duša ji to odsvetuje in jo pogovarja, naj nikar tega ne stori, ker bi se utegnili primeriti, da hiša pogori, in bi ljudje potem lahko sodili, da jo je ona nalašč zažgala, da bi namesto malovredne kajže, ki je pogorela, dobro povračilo v dnarji dobila.

Res je, da je dosta tacihi ljudi, ki dobrotljivo napravo zavarovanja spodkopujejo na vsako vižo, — žalibog! da se tudi takih lahko vernih ne manjka, ki jim verjamejo. Tadi naša družinica, od ktere je tukaj govorjenje, je to verjela, in se tako zapletla v vso to nesrečo, ktero bomo zvedili v tem popisu.

Blizo te vasi je stanovala neka babura, ktera je med neumnim ljudstvom za prerokinjo slovela. Naša vdova jo gré za svet prašat: al naj bi asekurirala svoje premoženje ali ne? Prekanjena sleparica ji reče: nikar! in jo poterdi o nevarnosti, v katero se pri svojih sosedih poda, če se asekurira. „Če že mislite kaj za to plačati, da pred škodo ognja obvarujete premoženje, Vam vém boljši svet, da zamorete pomnožiti še premoženje in obogateti“. Lahkoverna ženica se dá preveriti, in baba ji na uho šepeta, da vé za zaklad (šac), ki ga varuje revna duša, ki ne bo pred izveličana, dokler kdo tega zaklada ne reši. Zaklad ta pa je tako težak, da žuga pod predreti, na katerem leži.

Iz tega, kar se je pri sodbi iz zapisnikov na znanje dalo, je bilo očitno, da so se vdovine hčere le težko tega uveriti dale, da je ravno njim Bog to srečo namenil. Al to je bilo sleparici — Trümpi je njeno ime — ravno prav po volji. Prepričala se je namreč po mnozih pomenkih, da so dekleta pobožnega duha, in toliko bolj jim je jela zdej na serce govoriti, da je njih keršanska dolžnost, rešiti nesrečno dušo pogube. Vedila je sleparica jim vse tako prekanjeno razkladati, da jih je, kakor pajk muho popolnoma zapredla v mrežo svojih zvijač. Z grozo in strahom so se ji udale.

Pervo, kar je sleparica od premotenih žensk terjala, je bilo, da so mogle prineesti 70 fl. v zastavo, da se hočejo vsemu podvreči, kar bo za prilastenje zaklada in rešenje revne duše potreba; to zastavo bo hranil — tako se je lagala babuša — neki kapucinar v Näfelsu, ki bo začaranje (zacopranje) zaklada rešil in zarotil hudega duha, ki revno dušo v svoji oblasti ima.

Ko so ji abotne dekleta dale 70 fl., je začela sleparica svoje burke uganjati. Pred pa še so ji mogle prineesti 3 žljice parsti spod praga svojega stanovanja. Ona sama je pritirala 9 vinarjev sv. Benedikta, hleb žegnanega kruha in čarobniške (coperniške) bučke. Parst, žegnane vinarje in žegnani kruh je položila na mesto zaklada; iz bukev pa so mogle mati in hčeri vselej ob mlaji skoz 9 noči, zraven tega pa še zaporedoma 93 Očenašev moliti. Če je ob teh molitvah v hiši kaj zaškripalo ali zaropotalo, so reve že mislile, da hudobni duh jih straši. Enkrat so mogle dekleta 7 čmerljev vjeti; babuša jim je namreč rekla, da pred zakladom stoji hudôba, ki, nevošljiva, da bi kdo zaklada ne vzel, je s herbtom proti kapucinarju obrnjena, da sveti mož ne more zraven; ti čmerlji pa bojo hudobo v herbet pikali, da se bo obrniti mogla in tako svojo moč zgubila.

Ko je to več mescov terpelo, zaklada pa le ni bilo na dan, so začele osleparjene ženske upanje zgubivati, da bi bil zaklad njim namenjen. Če so se one bolj bale, da ne bo nič, huje se je Trümpla priduševala in rotila, da naj postane psica, če ni vse res, kar jim je razodela. „In ravno

zato, ker nimate pravega upanja, terpi to tako dolgo“ — jim je rekla, in one so potem še bolj verjele.

Dve celi leti jih je za nos vodila. Vse, kar so si reve prislužile, je pograbila suha starka. Vsaki mlaj so ji nosile jajc, žganja in dnarja za devet namenov. Vse zbegane po groznih burkah so zmiraj manj delale, in ko zaslužka ni bilo dosti, so začele prodajati, kar so imele, da je nazadnje celó postelja na versto prišla. Ko ni bilo nič več prodati, so na pósodo jemale, kjer koli so kaj dobiti mogle; na zadnje so reve stradale, da jagode, ki so jih v gojzdu nabirale, in pa otrobi so jim edina hrana bili. Misli naj si vsak zdej k tem nadlogam še njih pobito serce, njih zmešane možgani — in strah in groza ga bo obsla viditi pošteno družino v takem brezdnu zmot in pomanjkanja!

Peklenska babura pa si je jajca cverla, ki so ji jih abotne ženske nosile za zarotbo hudega duha; se je pijanila z žganjem in zapravljala dnar, ki so ji ga mogle nositi oslepljene ženske. Zakleti se je mati s hčerkami vred mogla, da proti nobeni živi duši ne bojo ne besedice zinile od vsega tega, ker sicer bodo vse skupej na vekomaj pogubljene. Še dalje bi bila tedaj gotovo ta sleparija terpela, če bi ne bili sosedge zapazili, kaj se s to sicer tako pošteno družino godi. Siloma so jo primorali, da je mogla odkriti vse, in hudodelka je bila pred sodbo poklicana.

Dolge pravde ni treba bilo, ker kmali je bilo vse očitno. Obsojena je bila babura poverh zapora še v povračilo vsega, kar je ogoljufala. Pa kaj! ker sleparica ničesa nima, s čim bi goljufijo povernila.

Premišljevanje o ti žalostni prigodbi prepušamo bravcem samim.

Slovanski popotnik.

* Tretji zvezek (formenlehre) velikega Miklošičevega dela: „vergleichende grammatik der slavischen (lebenden) sprachen“ že se tiska in pride na dan pred drugim (wortbildung). Ta „formenlehre“ ni „formenlehre der altslavischen Sprache, ktere 2. natis je že na svetlem, kakor je bilo nedavno v „Novicah“ oznanjeno.

* Izdatelj „koledarčka“ je unidan od presvitlega lavantinskega gg. kneza in škofa Slomškega prejel obraz slavnega slovanskega pisatelja J. Japel-na (roj. 1742, umerl 1807). Ta dragoceni dar iz rok občeljubljenega gosp. kneza bo — če Bog dá — kinčal „koledarček“ prihodnje leto, za ktero ste zdaj že obé podobi pripravljene. Da bi pač zamogli sestaviti obraze in življenjopise vsih mož, ki so bili in so „veselje in slava“ našega naroda.

* Na povelje samega cara rusovskega se pripravlja sedaj na Rusovskem narodska slovesnost, s ktero se ima praznovati petdesetletna delavnost slavnega ruskega pisatelja in že več let vrednika časopisa „Sjevernaja Pčela“ gosp. Nik. Jovanoviča Greč-a. Car rusovski, spoznaje velike zasluge omenjenega pisatelja za rusovsko književnost, je sam izvolil odbor, ki naj prejema dobrovoljne doneske, iz katerih se ima omisliti kak posebno lep dar in pokloniti mnogozaslužnemu pisatelju v narodski spomin. „Neven“ temu naznanilu pristavlja lep opomin, da tudi mi Slovani v Austrii bomo skoraj imeli priložnost, da praznujemo 50letni književni jubileum slavnega našega Nestora slovanske književnosti Pavla Šafařika v Pragi.

* Nov dokaz, kako nevedni so nekteri časnikarji v zemljo- in narodoznanstvu, je dal nedavno angleški časnik „Advertiser“, ki, pretresovaje nabiro nemških vojakov za angleško armado, je svojo modrost takole razodel: „nemška četa bo pri prvi priložnosti potegnili k „sorodnim“ Rusom in potem ž njimi vred Angleže davila“. Nemci in Rusi — enega naroda! O ethnografija angležka!!